

Hr Erik Roose
Eesti Rahvusringhääling
F. R. Kreutzwaldi 14
15029 Tallinn

6. mai 2023

Lugupeetud Erik Roose!

Pöördun Teie kui Eesti Rahvusringhäälingu (ERR) juhatuse esimehe poole seoses asjaoluga, et ERR kasutab uue valitsuse abielu mõiste ümbermääratlemise püüdlust kajastades ideoloogiliselt laetud ja selgelt üht poolt soosivat abieluvõrdsuse-retoorikat, mis ei ole kooskõlas ERRi staatuse ja seadusest tulenevate kohustustega.

Näiteid võiks tuua palju, aga alles mõne päeva eest teatas ERR kohe oma uudise pealkirjas: „Abieluvõrdsuse eelnõu sai valmis ja ootab tagasisidet“ (04.05.2023). Seda sama retoorikat kasutati samal päeval paljudel kordadel nii ERRi raadio- kui ka teleuudistes.

Küsimus sellest, kas praegu kehtiva perekonnaseadusega juba on kõigile inimestele tagatud võrdne õigus abielluda või ei ole, ongi kogu temaatilise vaidluse keskmeks. Abielu mõiste ümbermääratlemist nõudvad jõud põhjendavad oma soovi väitega, et homoseksuaalidele ei ole tagatud võrdne õigus abielluda, samal ajal kui abielu senise määratluse säilitamise pooldajad ütlevad, et küsimus ei ole kõigile inimestele abiellumiseks võrdsete õiguste tagamises, sest see õigus on niigi tagatud, vaid abielu tähenduse radikaalses muutmises.

Seega, kui ERR võtab kasutusele abielu tähenduse ümbermääratlemise eest seisvate jõudude poolt oma ideoloogiliste ja poliitiliste ambitsioonide elluviimiseks käibele toodud retoorika, siis positioneerib ERR end nende ambitsioonide elluviimise toetaja ja vahendina. Niisugune käitumine on aga lubamatu, kuna ERRi seaduse kohaselt peab ERR lähtuma oma uudistekajastuses mitmekülgsuse, tasakaalustatuse, sõltumatuse ja korrektsuse ideaalidest. ERRi heas tavas on seejuures sõltumatuse ja erapooletuse nõudeid selgitatud järgnevalt:

„Sõltumatus tähendab, et töötajad, eriti ajakirjanikud, peavad oma tegevuses vältima kõike, mis võib tekitada õigustatud kahtlusi ERR-i erapooletuses. Töötajate tegevus ja käitumine ei tohi avalikkusele jätta muljet, et töötaja isiklikult või ERR on allutatud mõne huvigrupi survele. Surve võib-olla kas ideoloogiline, poliitiline, majanduslik, usuline või kultuuriline.“

„Erapooletuse ja tasakaalustatuse nõue tuleneb eelkõige sellest, et ERR peab oma saadetes, programmides ja muudes meediateenustes tagama ühiskonnas toimuvate protsesside kajastamise sõltumatult, objektiivselt ja mitmekülgselt, et seeläbi toetada avalikku demokraatlikku arutelu. Tasakaalu ja erapooletuse saavutamiseks peab ERR kindlustama võimalikult avara erinevate nägemuste ja arvamuste skaala.“

Eelnevat silmas pidades palun, et ERRi juhatus hoolitseks ilma viivitusteta selle eest, et ERR järgiks abielu mõiste muutmisega seonduvat poliitilist vaidlust kajastades oma seadusest tulenevat kohustust tegutseda erapooletult, sõltumatult ja tasakaalustatult. Olgu ühtlasi mainitud, et 2014. aastal, kui Soome parlamendis algatati seaduseelnõu abielu mõiste muutmiseks, otsustas YLE tegutseda just nii: töötajatele anti korraldus hoiduda uudiskajastuses ideoloogiliselt ja poliitiliselt laetud, selgelt abielu mõiste ümbermääratlemist toetava „abieluvõrdsuse“-retoorika kasutamisest.¹

Kuna küsimus puudutab otseselt ERRi uudistekajastust, saadan käesolevast kirjast koopia ERRi uudiste- ja sporditoimetuse peatoimetajale Anvar Samostile ja ERRi veebiuudiste- ja portaalide juhile Urmet Koogile. Samuti saadan kirjast koopia ERRi nõukogule.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Varro Vooglaid
Riigikogu liige

---

¹ Vt nt <https://www.iltalehti.fi/uutiset/a/2014112018853712>